

Aktuelt nå

Hvem kan og bør ivareta omsorg for barn og hva er og hvordan utvikles god foreldrekompetanse? Dette er problemstillinger innen en pågående debatt om livskvalitet for barn i det moderne samfunn. Velferd og livskvalitet for barn knyttes gjerne til kulturelle forestillinger om det vi forstår som "den gode barndom", dvs. hva som er godt for barn.

Et begrep om livskvalitet for barn må inkludere barns egne erfaringer og oppfatninger av sin livssituasjon og den omsorg de får. Dette temaet kom blant annet til uttrykk på et seminar om livskvalitet for barn arrangert ved Norges tekniskvitenskapelige universitet denne høsten. Barns muligheter til å komme til orde og vektleggingen av barns synspunkter med hensyn til å vurdere egen livssituasjon er imidlertid ingen enkel sak. Kompleksiteten i spørsmålet om hvilken betydning barnets erfaringer og synspunkter skal gis synliggjøres i særlig grad i tilknytning til barnevernsaker og i samværssaker.

Artiklene i dette nummer av "Barn" er tematisk svært ulike. Det er likevel mulig å se sammenhenger og likhetstrekk mellom en del av artiklene. Vi er særlig glade for å kunne presentere et nordisk preget nummer av "Barn": tre av de seks forfatterne er fra Sverige og Danmark.

Selv om kun en av artiklene tar opp barns livskvalitet direkte, er det interessant å reflektere over artiklene i relasjon til livskvalitet og forestillinger om gode oppvekstvilkår. Artiklene gir i denne sammenheng samlet sett uttrykk for variasjon og mangfold med hensyn til både barns livssituasjon, handlingsfelt og erfaringsverden.

Artiklene kan bl.a. leses i lys av et historisk perspektiv på barn-voksenrelasjonen. Livsbetingelsene for barn, relasjonen mellom barn og voksne samt de voksnes forståelse av barn har gjennomgått store endringer om vi sammenlikner f.eks. artiklene til Fennefoss og Østerhaug. Fennefoss belyser barn-voksenrelasjonen i en dagsaktuell institusjon (SFO) hvor barnet framtrer som en aktiv og selvstendig aktør, mens Østerhaug setter søkelyset på 1800-tallets barnehjemsverden med vekt på innordning og disiplin.

Vi kan også lese artiklene ut fra samfunnets ulike bekymringer i forhold til barns oppvekst. Slik bekymring gjelder blant annet barns helse og velferd. Artikkelen til Münger diskuterer feriekoloniene som uttrykk for et omfattende kultiveringsprosjekt for barn av arbeiderklassen. Fokus blir rettet mot barns helse hvor det gode liv blir forstått å ligge i tilgang til frisk luft. Aktuelle bekymringstema med relevans til de perspektiver Münger tar opp, er barns helse og fysiske aktivitet såvel som barns dataaktiviteter. Jessens artikkel gir i denne sammenheng et bidrag til en positiv fortolkning av barns dataspill.

Et tredje perspektiv for lesing av artiklene kan være barns livsverden-mangfold. Artiklene til Fottland og Johansson viser hvordan barns livsverden kan spenne fra en sorgløs lekende livssfære til en smertefull og tidvis angstfylt livssituasjon. Johansson viser i sin artikkel en virkelighetssfære preget av lek knyttet til data-spill. Fottland, derimot, setter i sin artikkel fokus på hvordan barn med alvorlig sykdom erfarer og mestrer sin situasjon og hvordan barns livskvalitet påvirkes av den hjelp og støtte omgivelsene gir.

Artiklene gir samlet sett innblikk i barns varierende livssituasjoner i samtid og fortid. Artiklene kan, slik vi har gjort her, leses som interessante innspill i en debatt omkring barndom og livskvalitet. De viser bl.a. at barndommen og barns livsløp har både mørke og lyse sider og at vi trenger mer kunnskap om kompleksiteten og mangfoldet i barns liv. Både de gode og vonde erfaringer barn gjør gjennom sine ulike livsløp gir viktige bidrag i debatten om velferd og livskvalitet for barn.

Red.